

บรรณานุกรม

กานพาร หมู่เพย์คัม. (2543). การพิทักษ์สิทธิผู้รับบริการ. วารสารพยาบาล, 49(1), 57-60.

กระทรวงมหาดไทย. (2545). สถิติประชากร. <http://www.dola.go.th/stat/mstat.htm>.

กองสาธารณสุขภูมิภาค สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, (2534). แผนแม่บทเพื่อการพัฒนาสาธารณสุข 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. สรุปผลประชุมนโยบายและแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาสาธารณสุข 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ วันที่ 17-19 กรกฎาคม 2534. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดกระทรวง.

กัลยานี เกื้อก่อพร. (2543). สิทธิผู้ป่วยตามการรับรู้พยาบาลและแพทย์ในภาคใต้ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.

กาญจนาร้อยนาค. (2542). การศึกษาการรับรู้สิทธิผู้ป่วยของพยาบาล. วารสารวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี ราชบุรี, 11(2), 1-7.

กุลวีดี มุทุมล และ อุดมรัตน์ สงวนศรีธรรม. (2543). การรับรู้สิทธิของผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล. รายงานวิจัยคณภาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

กิติมา ออมรัต. (2541). เมื่อดอกไม้บาน: รวมบทความเกี่ยวกับสตรีและเด็กในอิสลาม. กรุงเทพมหานคร: บริษัทณัชชา พับลิชชิ่ง จำกัด.

ชนินทร์ นาค. (2542). วิถีชีวิตและการดูแลตนเองของผู้สูงอายุ ในหมู่บ้านชนบทแห่งหนึ่งในภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศาสตร์ ดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.

คณะกรรมการอำนวยการโครงการพัฒนาสาธารณสุข 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. (2539). วิสัยทัคณ์และแผนแม่บทศิรรชนพัฒนาสาธารณสุข 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (2540-2549). เอกสารอัดล้ำเนา.

คัมภีร์ มัลลิกามาศ. (2526). สิทธิของคนไข้. ตากสินเวชสาร, 1(3), 140-146.

คัมภีร์ มัลลิกามาศ. (2536). สิทธิผู้ป่วย. ใน สุรชาติ ณ หนองคาย. (บรรณาธิการ). เอกสารการสัมมนาเรื่องสิทธิผู้ป่วย. (หน้า 96-98). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล.

จังหวัดเชียงใหม่. (2542). ความพึงพอใจในผู้ป่วยในต่อการรับบริการพยาบาลทำแผลเพียงพอ. ใน การประชุมพยาบาลแห่งชาติครั้งที่ 11 เรื่อง การพยาบาลไทยในระยะเปลี่ยนสู่ศุภครรชที่ 21. วันที่ 1-6 พฤศจิกายน 2542. ณ ห้องบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ ร.ร.เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่. กรุงเทพมหานคร: สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยและสภากาชาดไทย.

จินตนา ยุนิพันธ์. (2542). คุณภาพการฝึกอบรม: พยาบาลกับการคุ้มครองผู้บุกรุก. นนทบุรี: โรงพิมพ์นายนายวิทย์.

จินตนา เกียรติศักดิ์สกุล. (2538). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อการบริการพยาบาล งานหน้าผู้ป่วยใน โรงพยาบาลปัตตานี. งานหน้าผู้ป่วยใน ฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลปัตตานี.

จินตนา เกียรติศักดิ์สกุล. (2543). เมรียนเทียนการรับรู้สิทธิที่ผู้ป่วยควรได้รับและสิทธิที่ได้รับจริงระหว่างผู้ป่วยไทยพุทธและไทยมุสลิมในภาคใต้ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.

จิรันันท์ สัจจาสัย. (2542). การตระหนักรถึงสิทธิที่จะรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของผู้ป่วย: ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลสุภาพลงกรณ์. วิทยานิพนธ์สังคมสุขภาวะศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

จรัญ มະລຸດິມ. (2541). อิสลามความหมายและคำสอน. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ณัชชา พับลิชชิ่ง จำกัด.

เจริญศรี บุพศิริ. (2544). รูปแบบการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยของพยาบาล ในโรงพยาบาลอากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

จรุณี ชัยณรงค์. (2540). พฤติกรรมการรักษาพยาบาลเด็ก: ศึกษาเฉพาะกรณีครอบครัวชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิมในเขตเทศบาลเมืองปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ปัตตานี.

จุฬารัตน์ จุลรอด. (2540). ความคิดเห็นของผู้ป่วยในโรงพยาบาลประจำสหสหสาต่อ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของพยาบาลตามจรรยาบรรณวิชาชีพพยาบาล. บริณูณานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.

จุรีรัตน์ รัตนบัญญา. (2544). การพัฒนาการปฏิบัติเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยของพยาบาล ประจำการโรงพยาบาลภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

ธรรมยาลาลไทย. (2545). การแต่งกายของสตรีมุสลิม. http://www.halalthailand.com/article/01001_article/02003_severe.htm/07/03/2002.

ช่อลด้า พันธุเสนา. (2536). การพยาบาลจิตสังคมในผู้ป่วยภาวะวิกฤติตามแบบแผนสุขภาพ. กรุงเทพมหานคร: บริษัท อัมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ฟ จำกัด.

ชนุตรา อิทธิธรรมวินิจ. (2541). ความลับของผู้ป่วย. วารสารคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยนุรพา, 6(2), 17-21.

ชนุตรา อิทธิธรรมวินิจ. (2542). ความยินยอมของผู้ป่วย. วารสารคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยนุรพา, 7(1), 23-30.

ชนุตรา อิทธิธรรมวินิจ, สุพรรณี เลิศผดุงกุลชัย และวรภรณ์ วีระสุนทร. (2539). สิทธิของผู้ป่วยในทรรศนะของแพทย์ พยาบาล และผู้ป่วย โรงพยาบาลศิริราช. รายงานการวิจัย. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, กรุงเทพมหานคร.

ชนุตรา อิทธิธรรมวินิจ, สุพรรณี เลิศผดุงกุลชัย และวรภรณ์ วีระสุนทร. (2540). สิทธิผู้ป่วยตามกฎหมายในทรรศนะของบุคลากรทางการแพทย์และผู้ป่วยใน ของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.

ชื่นเจตต์ ประสมสุข. (2540). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ เจตคติต่อสิทธิผู้ป่วยกับการปฏิบัติการพยาบาลที่เคารพสิทธิของผู้ป่วยของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

ชูชัย ศุภวงศ์. (2537). สิทธิของผู้ป่วยที่มีรายได้น้อย. แพทยสภาสาร, 30(4), 17-20.

ชูชัย ศุภวงศ์. (2538). สิทธิของคนปากติดด้านสุขภาพ. สารสภาพการพยาบาล, 10(4), 34-67.

ไชยา มาเจ็ง และวิริยะ สิงหะเนห์ร์. (2542). ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิทธิที่จะรู้ในการคุ้มครองผู้บุริโภคด้านการรักษาพยาบาล. Thailand Journal of Health Promotion and Environment Health, 22(1), 53-62.

คลมณรงค์ นาภาและแวงอุ๊ง มะಡเดยะ. (2536). อิสลามศึกษาเมืองตัน. ปัตตานี: ผ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

ดารารพ คง. (2541). กฎหมายการประกอบวิชาชีพพยาบาล. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: โครงการสวัสดิการวิชาการ สถาบันพระบรมราชชนก.

ดารารณ พักขาวรรณ. (2544). การปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยในโรงพยาบาลของรัฐ ในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

ดิเรก ภูลศิริสวัสดิ์. (2539). อิสลามในสังคมไทย. ใน ความเชื่อและศาสนาในสังคมไทย.

เล่ม 2. (พิมพ์ครั้งที่ 2), หน้า 458-497. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. กรุงเทพมหานคร: ชวนพิมพ์.

ดุษฎี ใจสมุทร. (2534). ปัจจัยทางด้านจิตวิทยาสังคมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้บริการรักษาพยาบาลของผู้ป่วยในจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ปัตตานี.

ธนาวรรณ อาชาธาร์. (2537). อะไรเป็นสิ่งที่ผู้ป่วยต้องการอย่างแท้จริงจากพยาบาล. แปลจาก What patients really want from their nurse. โดย Messner, R.L. (1993). วารสารวิทยาลัยพยาบาลชลบุรี, 7(1), 20-23.

ธนาวรรณ สุวภาพ. (2542). การรับรู้สิทธิผู้ป่วยของพยาบาลโรงพยาบาลรามคำพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

ธาราชัย วรรณศิริ. (2540). หลักการวิจัยทางสาธารณสุขศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณเณม จันทกุล. (2544). พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของพยาบาลจากประสบการณ์ของผู้ป่วยผู้ใหญ่ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.

ทวีทอง แหงวิวัฒน์. (2536). รายงานการสัมมนาเรื่องสิทธิผู้ป่วย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล.

ทัศนา บุญทอง. (2543). ทิศทางการปฏิรูประบบบริการการพยาบาลที่สอดคล้องกับระบบบริการสุขภาพไทยที่พึงประสงค์ในอนาคต. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ศิริยอดการพิมพ์.

ทิพาพันธ์ ศศิธรเวชกุลและคณะ. (2536). ความตระหนักรถ่อกิจกรรมของพยาบาลในโรงพยาบาลเอกชน. วารสารพยาบาลศาสตร์, 13(4), 69-75.

ณัฐพงศ์ เทพเจริญ. (2534). ความยึดมั่นผูกพันในศาสนาอิสลามของคนไทยมุสลิมชนบท จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีผลต่อพฤติกรรมด้านสังคม เศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิต. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ปัตตานี.

ณัฐพงศ์ อนุวัตรยะรยง. (2536). การเปรียบเทียบการสนับสนุนทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของผู้สูงอายุชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิมในภาคใต้ตอนบน. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.

นพนิช สุริยะ. (2537). สิทธิมนุษยชน. กรุงเทพมหานคร: วิญญาณ.

นพนิช สุริยะ. (ม.บ.ป.). สิทธิมนุษยชน. กรุงเทพมหานคร: คณะนิติศาสตร์.

นวลอลงค์ บุญจรูญคิลป์. (2544). Power analysis กับงานวิจัยทางการพยาบาล.

วารสารพยาบาลศาสตร์, 19(1), 17-21

นันหนา น้ำฝน. (2538). เอกลักษณ์พยาบาลวิชาชีพ. สงขลา: เทมการพิมพ์.

นันทา เล็กสวัสดิ์. (2532). ความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการพยาบาล ของโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

นันทยา อุดมพาณิช. (2544). การวันรู้สึกผู้ป่วยของนักกิจกรรมบำบัด. วารสาร กิจกรรมบำบัด, 6(2), 32-39.

นัยนา ครีเพรสกุล. (2539). ประเมินผลยุทธศาสตร์ศาสนานำการพัฒนาสาธารณสุขตามนโยบายโครงการพัฒนาสาธารณสุข 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. ปัตตานี: โรงพิมพ์ปัตตานีการช่าง.

นาถฤทธิ์ สุลลิศธิ MPG จันทร์อารักษ์ และจิรันันท์ ตรีสกุล. (2544). ผู้ป่วยกับการรับรู้และการปฏิบัติตามสิทธิ์ตนเพื่อได้รับ: ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ป่วยในโรงพยาบาลโลหิต จังหวัดดอยสุเทพ-เชียงใหม่, 3(3), 97-114.

นิกรณ์ สันจริยา. (2542). การได้รับและการใช้สิทธิผู้ป่วย: ศึกษาเฉพาะผู้ป่วยเรื้อรังที่ได้รับการผ่าตัด. วิทยานิพนธ์สัมคมศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.

นิภา อัคคเพิมพูนผล. (2542). ความคิดเห็นของพยาบาลวิชาชีพและญาติผู้ป่วยต่อสิทธิ์ที่จะตายของผู้ป่วย. ใน การประชุมพยาบาลแห่งชาติครั้งที่ 11 เรื่อง การพยาบาลไทยในระยะเปลี่ยนสู่ศวรรษที่ 21. วันที่ 1-6 พฤษภาคม 2542. ณ ห้องบางกอกคอนเวนชั่นเซ็นเตอร์ โรงแรมเซ็นทารา ลาดพร้าว. หน้า 96-97. กรุงเทพมหานคร: สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยและสภาการพยาบาล.

นรุดดี สาริมิ. (2540). แนวทางศาสนาอิสลามเกี่ยวกับความตายและการปฏิบัติต่อคนไข้ในกรณีวิกฤต. สงขลานครินทร์สาร, 3(1), 79-91.

บรรจง บินกาชัน. (2542). มาเข้าใจอิسلامกันเถิด. กรุงเทพมหานคร: คุณย์หนังสืออิสลาม.

บรรลุ ศิริพานิช. (2536). สิทธิและสุขภาพของประชาชน. หมอนามัย, 2(4), 49-53.

บัญจาร์ ลุขเจริญ. (2524). ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิทธิของผู้รับบริการด้านสุขภาพอนามัยในโรงพยาบาล มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์-มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

บุญศรี ปราบ侗ศักดิ์และศรีพิพ. จิรวัฒน์กุล. (2534). การสื่อสารเพื่อคุณภาพการพยาบาล.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประภัสสร พงศ์พันธุ์พิศาล. (2543). กฎหมายกับการประกอบวิชาชีพ. วารสารสุนปุรุ.
16(1), 18-33.

ประภัสสร พงศ์พันธุ์พิศาล. (2542). พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารทางราชการ พ.ศ. 2540.
ใน การประชุมพยาบาลแห่งชาติครั้งที่ 11 เรื่อง การพยาบาลไทยในระยะเปลี่ยนสู่ศตวรรษที่ 21. วันที่
1-6 พฤษภาคม 2542. ณ ห้องบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ โรงแรมเซ็นทรัลลาดพร้าว. หน้า 38-46.
กรุงเทพมหานคร: สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยและสภากาชาดไทย.

ประพิน วัฒนกิจ. (2541). การพัฒนาระบบการให้บริการด้วยจริยธรรมนำสู่การปฏิบัติ.
โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ โรงพยาบาลอ่างทอง, อ่างทอง.

ประเวศ วงศ์. (2543). ปฏิรูประบบบริการสุขภาพไทย กระแสที่ต้องจับตามอง. หมอนามัย,
9(4), 51-56.

ปรินดา สุปัญจันนท์. (2539). การเผยแพร่รายແນວคิดเกี่ยวกับสิทธิผู้ป่วยของบุคลากรทาง
การแพทย์. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.

ปริยaph. วงศ์อนุตรโรจน์. (2539). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริม
กรุงเทพ.

ปิยะกรณ์ ชุดังกร และคณะ. (2537). มิติการดูแลของการพยาบาลไทย. รายงานการวิจัย.
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

ผ่านศรี วัฒนสมบัติ. (2543). การปฏิบัติการพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับสิทธิผู้ป่วยของพยาบาล
โรงพยาบาลเพร. วารสารโรงพยาบาลเพร, 8(2), 18-32.

พระจันทร์ สุวรรณชาต. (บรรณาธิการ). (2541). กฎหมายกับการประกอบวิชาชีพพยาบาล
และผลิตภัณฑ์. กรุงเทพมหานคร: เดอะ เบสท์ กราฟิก แอน ปรินท์.

พัชรี ประเสริฐกิจ. (2541). การรักษาสิทธิผู้ป่วยของพยาบาลวิชาชีพตามประกาศสิทธิผู้ป่วย
กับคุณภาพบริการ. วารสารพยาบาลศาสตร์, 10(1-3), 62-70.

พิกุลทิพย์ ทรงเรืองประภานี จاتิกุล. (2535). กฎหมายวิชาชีพพยาบาล.(พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพมหานคร: รุ่งเรืองธรรม.

พิรุณ รัตนวนิช. (ม.ป.ป.). การดูแล: ความหมาย ความต้องการการดูแลตามการรับรู้
ของผู้ป่วยจากพฤติกรรมการพยาบาล. รายงานการวิจัย. วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี ตรัง.

พิสมัย ขันโนลี. (2544). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านองค์กรกับการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อคุ้มครองสิทธิผู้ป่วยของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลชุมชน เขต 7 สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

เพชรน้อย ลิงเทชั่งชัย ศิริพร ขัมกลิขิตและทัศนีย์ นะแสง. (2539). วิจัยทางการพยาบาล: หลักการและกระบวนการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา: เทมการพิมพ์.

เพชรรัตน์ รีสุรัตน์ วิลาสินี จันทรารัพย์ และ茱ฟ้าลักษณ์ ไกรโสกา. (2544). การตระหนักรถสิทธิที่จะรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของผู้ป่วยนอก และความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และการปฏิบัติต่อสิทธิของผู้ป่วย ของบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี. ยโสธรเวชสาร, 3(3), 132-135.

เพ็ญจันทร์ สุวรรณแสง โมไนยพงศ์. (2529). พยาบาลกับสิทธิผู้ป่วย. วารสารพยาบาล สงขลานครินทร์, 6(3), 5-17.

เพ็ญฉาย ประทีปนาคร. (2542). การปฏิบัติของบุคลากรทางการแพทย์เกี่ยวกับสิทธิที่จะรู้ของผู้ป่วยในโรงพยาบาลสุรินทร์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.

ฟารีดา อิบราฮิม. (2538). เมื่อพยาบาลเป็นผู้แทนของผู้ป่วย. วารสารพยาบาล, 44(4), 247-250.

ฟารีดา อิบราฮิม. (2541). นิเทศวิชาชีพและจริยศาสตร์สำหรับพยาบาล. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ สามเจริญพาณิชย์ (กรุงเทพ) การพิมพ์.

ภูษิต ประคงสาย. (2544). จริยธรรมทางการแพทย์กับการศึกษาวิจัยในมนุษย์. โรงพยาบาลชุมชน, 3(2), 11-16.

มงคล ทองนุ่น. (2535). โลกรอบคนที่ปรากรูปในประเพณีของชาวไทยมุสลิมของจังหวัดสตูล. ปริญญาดุษฎีบัณฑิตวิชาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยคริสเตียนกรุงเทพวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.

มนี รักพากวงศ์. (2541). มาตรฐานโรงพยาบาลด้านสิทธิผู้ป่วย สำหรับแนวทางการตรวจสอบรองโรงพยาบาลในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.

มลิวัลย์ ดำรงศักดิ์และคณะ. (2534). ความพึงพอใจของผู้ป่วยที่มารับบริการในหอผู้ป่วยพิเศษคัญกรรม โรงพยาบาลรามาธนารักษ์เชียงใหม่. ใน ประมวลการประชุมพยาบาลแห่งชาติครั้งที่ 9 เรื่อง การพยาบาลในศูนย์หน้า. วันที่ 28 ตุลาคม -2 พฤศจิกายน 2534. ณ ห้องบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ โรงแรมเซ็นทรัลลาดพร้าว. หน้า 467-481. กรุงเทพมหานคร: สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยและสภากาชาดไทย.

มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2538). การแพทย์ วัฒนธรรม และจริยธรรม. (เอกสารประกอบ). การประชุมวิชาการเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้า-ณิวัฒนา กรมหลวงราชธิวาสรชานครินทร์ เนื่องในโอกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุครบ 6 รอบนักษัตร. ร.ร. รอยัลชิตติ. นครปฐม: สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล.

มัญญา ว่องไวร. (2541). จริยธรรมกับพยาบาล. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.

มานี ชูไทยและคณะ. (2542). การรับรู้บทบาทของอิمامต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมุสลิมในประเทศไทย. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยคริสต์คริโนทิวโรส, สงขลา.

มาลี สุจิรพัฒน์พงษ์. (2527). ความคิดเห็นของผู้ป่วยต่อสิทธิของตนในโรงพยาบาลรามาธิบดี. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.

มุย้มหมัดกามิล บิน ยัชญ์อับดุลมานูยิด. (2529). สิทธิมนุษยชนตามทرقนะอิสลาม. ใน อิสลาม: วิถีการดำเนินชีวิต. รายงานการสัมมนาทางวิชาการ. โครงการจัดตั้งวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ปัตตานี.

มุย้มหมัดกามิล อัล-คุลลี. (2544). เนตุผลที่อิسلامห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอลล์.

http://www.halalthailand.com/product/gmos/002_alcoho.htm/02/07/2001.

รัชดาวรรณ ศรีตระกูล. (2543). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติการพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

รัชนี จิระวัฒน์เดช, เอกพล เมมรา และสุวัثار แสงเกตุ. (2541). การประเมินผลการดำเนินงานสุขศึกษาและประชาสัมพันธ์ โครงการพัฒนาสาธารณสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสารวิชาการเขต 12, 9(4), 15-18.

รัชนี สินะสนธิ. (2543). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล เจตคติต่อวิชาชีพค่านิยมต่อวิชาชีพ กับการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วย ของพยาบาลวิชาชีพงานผู้ป่วยในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป เขต 2. วารสารสภากาชาดไทย, 15(2), 35-55.

รัตนา ทองสวัสดิ์. (2531). *วิชาชีพการพยาบาล*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ โอดี้น สเตอร์.

รัตนา ทองสวัสดิ์. (2532). *วิชาชีพการพยาบาล: ประดิษฐ์และแนวโน้ม*. เชียงใหม่: โรงพิมพ์ชั้นผู้อ่าน คอมพิวเตอร์ฟิค.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2538). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: บริษัท อักษรเจริญทัศน์ จำกัด.

ลือ ทุตางกูร. (2528). *จรรยาสำหรับพยาบาล*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: อักษรไทย.

ลักษณา สุวรรณวิวัฒน์. (2544). การพัฒนาระบบบริการเพื่อการพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยใน โรงพยาบาลชนวนและ จังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

วงศ์วิทย์ อัคราโรหัย. (2542). ความรู้เชิงคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์คึกซ่าศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาคึกซ่า ศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ปัตตานี.

วรรณฤดิ ชินช่วยแรง. (2541). การปรับตัวเชิงวัฒนธรรมระหว่างการเข้าพักรักษาใน โรงพยาบาลของผู้ป่วยสตรีไทยมุสลิม. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์ การแพทย์และสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.

วราณศิริ โภมาสติตย์. (2543). ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กับการปฏิบัติเกี่ยวกับสิทธิ ผู้ป่วยของพยาบาลวิชาชีพในกลุ่มผู้ป่วยเรื้อรัง โรงพยาบาลทั่วไปในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

วันเพ็ญ พิชิตพรชัย. (2541). การพยาบาลกับความต่างทางวัฒนธรรม. วารสาร คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 16(1), 2-6.

วันเพ็ญ มีสมญา. (2544). อาหาร "ชาลีล" เพื่อสุขภาพ. อาหาร, 31(1), 51-54.

วาสนา สวัสดิ์ถุนาท. (2536). การศึกษาเปรียบเทียบความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติ ต่อกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการพยาบาลและการผลดุงครรภ์ของพยาบาลระดับบริหารระหว่างกลุ่ม โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป กับกลุ่มโรงพยาบาลชุมชน เขต 11. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยา-ศาสตร์มหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกบริหารสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหิดล, กรุงเทพมหานคร.

- วิชารย์ อึ้งประพันธ์. (2541). กฎบัตรของผู้รับบริการ. *คลินิก*, 14(3), 194-196.
- วิชารย์ อึ้งประพันธ์. (2541). กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ. *คลินิก*, 14(7), 480-488.
- วิชารย์ อึ้งประพันธ์. (2535). กฎหมายวิชาชีพการพยาบาล. *คลินิก*, 8(11), 794-800.
- วิชารย์ อึ้งประพันธ์. (2536). การคุ้มครองผู้บริโภคกับบริการทางการแพทย์. ใน เอกสาร การสัมมนาเรื่องสิทธิผู้ป่วย. (หน้า 57-64). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วิชารย์ อึ้งประพันธ์. (2541). การวิจัยในคน: จริยธรรมกับกฎหมาย. *วารสารนิติศาสตร์*, 28(4), 669-676.
- วิชารย์ อึ้งประพันธ์. (2537). จริยธรรมกับกฎหมาย. *คลินิก*, 10(6), 429-433.
- วิชารย์ อึ้งประพันธ์. (2543). พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. 2542. *คลินิก*, 16(9), 621-625.
- วิชารย์ อึ้งประพันธ์. (2535). สิทธิผู้ป่วย. *วารสารนิติศาสตร์*, 4(25), 570-579.
- วิชารย์ อึ้งประพันธ์. (2536). สิทธิผู้ป่วย. ใน เอกสารการสัมมนาเรื่องสิทธิผู้ป่วย. (หน้า 9-14). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วิชารย์ อึ้งประพันธ์. (2537). สิทธิผู้ป่วย. กรุงเทพมหานคร: โครงการจัดพิมพ์คู่ไป.
- วิชารย์ อึ้งประพันธ์. (2535). สิทธิมนุษยชนกับกฎหมาย. *คลินิก*, 8(9), 641-643.
- วิจัย สมะอุน. (2541). ความรู้เรื่องศาสนาอิสลามสำหรับพยาบาล. *วารสารพยาบาล-ศาสตร์*, 10(ฉบับ 1-3), 30-34
- วิภาวรรณย์ บุญมา奴ช. (2543). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ในสิทธิผู้ป่วยและความตระหนักในสิทธิผู้ป่วยกับการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายของพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวัสดุศาสตร์) สาขาวิชาเอกพยาบาลสาขาวัสดุ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- วิลาส ชูช่วย. (2543). สังคมกรณีทางการเมืองของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดสตูล. วิทยานิพนธ์คึกคักศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคึกคักศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ปัตตานี.
- วิสูตร ฟองครีไพบูลย์ และจันทร์พิมพ์ เจียมพงศ์พันธ์. (2541). ความยินยอมในการแพทย์. *วารสารอุบัติเหตุ*, 17(2), 34-46.
- วิสูตร ฟองครีไพบูลย์ จันทร์พิมพ์ เจียมพงศ์พันธ์ และอัจฉรา อิมນ้อย. (2545). มุมมองเรื่องสิทธิผู้ป่วย. *วารสารอุบัติเหตุ*, 21(1), 20-43.

วีรวรรณ บุณฑริก. (2540). ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิทธิที่จะรักษาผู้ป่วย: การณ์ศึกษาผู้ป่วยในโรงพยาบาลรามาธิบดี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.

ศรีราชา เจริญพาณิช. (2533). ความเชื่อทางศาสนา กับจริยธรรมของคนไทย. ใน ศาสนาและความเชื่อในสังคมไทย. (เล่มที่ 2, หน้า 105-112). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช.กรุงเทพมหานคร: ชานเพิมพ์.

ศรีวรรณ มีบุญ. (2539). ศึกษาความตระหนักต่อสิทธิของผู้ป่วยการปฏิบัติการพยาบาลที่เป็นการเคารพสิทธิผู้ป่วย และการรับรู้ของผู้ป่วยต่อปฏิบัติการพยาบาล. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.

ศรีสมภาพ จิตต์ภิรมย์คง และคณะ. (2543). พลวัตทางสังคมกับปัญหาความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้. *ฐานราก*, 21(2), 47-53.

ศรีสมร เบญจอาหลี. (2538). การพัฒนาคุณภาพชีวิตในจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามกลยุทธ์ “ค่าสนานำการสาธารณสุข”. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงสาธารณสุข.

ศรีสุรังค์ แสงแก้ว และจินตนา ยุนิพันธุ์. (2543). ผลการใช้โปรแกรมการฝึกอบรมพยาบาลประจำการด้านการพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยต่อคุณภาพบริการพยาบาลผ่านตัวตัว. *เวชสารแพทย์ต่างชาติ*, 26(มค.-ธค.), 40-50.

ศิริพร จิรwallน์กุล. (2539). การพยาบาลข้ามวัฒนธรรม. *วารสารพยาบาล*, 55(1), 8-16.

สกุลรัตน์ จาเรือนติคุล. (2539). การปฏิบัติตัวเกี่ยวกับสิทธิผู้ป่วยของบุคลากรที่มีจิตเวช. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.

สกุลรัตน์ ปิยะนิจดำรงค์. (2542). การรับรู้สิทธิของผู้ป่วยในผู้รับบริการที่สถานอนามัยเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

สงวน นิตยารัมภิพงศ์. (2542). *ปฏิรูประบบราชการสุขภาพไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาชั่วบ้าน.

สถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล. (2543). มาตรฐาน HA และเกณฑ์พิจารณา บูรณาการภาพรวมระดับโรงพยาบาล. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: บริษัท ดีไซร์ จำกัด.

สนิท สมัครการ. (2539). ความเชื่อและศาสนาในสังคมไทย วิเคราะห์เชิงสังคมมนุษย์-วิทยา. กรุงเทพมหานคร: โอ. เอส. พริ้นติ้ง เხ้าส์.

สภากาชาดไทย. (2541). สาระน่ารู้จากสภากาชาดไทย: คำประกาศสิทธิของผู้ป่วย. *วารสารสภากาชาดไทย*, 13(2), 32.

สภากา彷ยาบาล. (2542). คู่มือการฝึกอบรมพยาบาลกับการคุ้มครองผู้บุริโภคด้านบริการสาธารณสุข. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์นาฎกิจ.

สภาร่างรัฐธรรมนูญ. (2540). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย: สิทธิและเสรีภาพของชนชาติไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สูตรไฟศาล.

สมคิด ภักดี. (2536). ความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโครงการเพื่อความหวังใหม่ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ปัตตานี.

สมจิต หนูเจริญกลุ่. (2543). การพยาบาล: ศาสตร์ของการปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: หจก. วี.เจ. พรินติ้ง

สมจิตต์ กาญจนะโภคิน. (2534). บทบาทพยาบาลด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ตีรันสาร.

สมฤติ พุ่มทำ่อธุ. (2544). การปฏิบัติการพยาบาลเกี่ยวกับสิทธิผู้ป่วยตามการรับรู้ของผู้ป่วยศัลยกรรม. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลอาชญาศาสตร์ และศัลยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมาน วรพันธ์. (2539). ความคิดเห็นของผู้ป่วย แพทย์ และพยาบาลเกี่ยวกับสิทธิจะรู้ของผู้ป่วยและการเคารพสิทธิที่จะรู้ของผู้ป่วยในทางปฏิบัติของแพทย์และพยาบาล. วิทยานิพนธ์ สังคมศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.

สันวารีย์ รักษ์ผ่า. (2539). ประเมินวิจัยและสถิติในการวิจัยทางคลินิก. เชียงใหม่: โครงการต่อร้า คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สำนักงานสาธารณสุขเขต 12. (2545). สถิติประชากรในพื้นที่เขต 12.

www.sasuk12.com/stat/hpm/12/March/2002.

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี. (ม.ป.ป.). คุตบะย์เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพอนามัย และการป้องกันโรคตามทัศนะของอิสลาม. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี, ปัตตานี.

สาเหะอับดุลเลาะห์ อัลยูฟรีและคณะ. (2533). การรักษาสุขภาพอนามัยตามแนวทางอิสลาม. ปัตตานี: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

ลิริยะ สัมมาภาจ. (2540). สิทธิผู้ป่วย. วารสารพยาบาลสาร, 24(1), 16-22.

ลิรัวตน์ ฉัตรชัยสุชา. (2538). พยาบาลกับผู้ป่วย สิทธิของผู้ให้และผู้รับบริการ. สารสภากา彷ยาบาล, 10(4), 29-33.

สิวัล ศิริวัล. (2542). จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุกัญญา ใจจนภิวัฒน์, วัลยา คุโรปกรณ์พงษ์, และสุชาติ ชิติวรรณ. (2536). เปรียบเทียบความคาดหวังกับสิทธิผู้ป่วยและการได้รับการปฏิบัติที่เคารพในสิทธิของผู้ป่วยในโรงพยาบาลส่งชล-นครินทร์. รายงานการวิจัย. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.

สุกัญญา แสงมุกข์. (2542). เทคนิคการเฝ้าระวังเพื่อการคุ้มครองสิทธิผู้ป่วย: บทบาทพยาบาล. วารสารพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 11(3), 1-10.

สุจิตรา เหลืองอมรเดช. (2537). การพิทักษ์สิทธิ์ใน การพยาบาลผู้ป่วยเรื้อรัง: มโนมติสำหรับการดูแล. ขอนแก่น: ขอนแก่นการพิมพ์.

สุจินต์ อุบลวัตร. (2537). การเปลี่ยนแปลงของจริยธรรมด้านการแพทย์และแนวทางการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สุทธิพงศ์ พรมไผ่จาร, เชียรันนท์ วนิชย์ศุภวงศ์ และปุณวัฒน์ อุบล. (2541). การส่งเสริมความเข้าใจอันดีของชาวไทยมุสลิมใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้: กรณีศึกษาจากการประเมินผลโครงการทักษิณพัฒนา. วารสารสังชลลานครินทร์ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 4(3), 313-324.

สุดารัตน์ เปี้ยมสินธุ์. (2543). การปฏิบัติการพยาบาลเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ป่วยของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศิริราช. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สาขาวิชานุศาสนศาสตร์) สาขาวิชาเอกนบริหารกฎหมายการแพทย์สำหรับสุข มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.

สุพัตรา สุภาพ. (2542). สังคมและวัฒนธรรมไทย: ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพาณิช.

สรุตันต์ มณีแสง. (2543). ความต้องการการพยาบาลและการปฏิบัติการด้านจิตสังคมตามการรับรู้ของผู้นำเด็กจากอุบัติเหตุและพยาบาล ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ไข้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.

สรินทร์ พิศสุวรรณ และชัยวัฒน์ สถาานันท์. (2527). สี่จังหวัดภาคใต้กับปัญหาสิทธิมนุษยชน. กรุงเทพมหานคร: สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และมูลนิธิ โครงการตำราเชิงสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.

สุวิทย์ อุดมพาณิชย์. (2543). สิทธิผู้ป่วยกับความเห็นด้วยของผู้ป่วยและทันตแพทย์ คณะทันตแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์แพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 3, 45-51.

เสาวนีย์ จิตต์หมวด. (2535). *วัฒนธรรมอิสลาม*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: กองทุนส่งเสริมวัฒนาการ.

เสาวนีย์ จิตต์หมวด. (2540). *ช้อห์เจจริงและการตีความในอิสลามเรื่องเพศ สุขภาพอนามัย และบทบาทหญิงชายมุสลิม*. เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อฝึกหัดกิจกรรมในการดำเนินงานโครงการสร้างเสริมความรู้และพัฒนาสุขภาพอนามัยวัยรุ่นไทยมุสลิม. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

แสงจันทร์ ชิกรัตน์. (2542). *การปฏิบัติการพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับสิทธิผู้ป่วยของพยาบาล วิชาชีพโรงพยาบาลสังกัดมูลนิธิแห่งสภากリストัจก์ ในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

แสงเดือน โสดา. (2543). *การรับรู้ของผู้ป่วยต่อปฏิบัติการพยาบาลที่เป็นการพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

แสง บุญเฉลิมวิภาส. (2540). *สิทธิผู้ป่วย*. ใน สุวนิศ ศาสตราจารย์. (บรรณาธิการ), *กฎหมายการแพทย์และสาธารณสุข*. หน้า 24-35. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เดือนตุลา.

แสง บุญเฉลิมวิภาส. (2538). *สิทธิมนุษยชน: รัฐกับสาธารณสุขในสังคมไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

โลภิต เจนจิรัตน์. (2542). *การสำรวจความคิดเห็นและการปฏิบัติการพยาบาลที่เกี่ยวกับสิทธิผู้ป่วยเด็กของพยาบาลกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลชลบุรี*. ใน การประชุมพยาบาลแห่งชาติครั้งที่ 11 เรื่อง การพยาบาลไทยในระยะเปลี่ยนสู่ศวรรษที่ 21. วันที่ 1-6 พฤษภาคม 2542. ณ ห้องบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ ร.ร. เซ็นทรัลลาดพร้าว. กรุงเทพมหานคร: สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยและสภากการพยาบาล.

อัมพร หวังใจธรรม. (2532). *การศึกษาเบรเยนเทียนสถานภาพสตรีในพุทธศาสนาและอิสลาม: ศึกษาเฉพาะกรณีสตรีชาวไทยพุทธและสตรีไทยมุสลิม ณ ชุมชนบ้านสมเด็จเจ้าพระยา*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.

อนัส อมาตยกุลและคณะ. (2543). *สุขภาวะสำเร็จ หลักการรู้จักตนเอง การรู้จักผู้อื่น การรู้จักสังคม การรู้จักสิ่งแวดล้อม ชีวิตในอุดมคติ ในมิติแห่งอิสลาม เพื่อชีวิตที่สมบูรณ์*. โครงการพัฒนาบัณฑิตอุดมคติไทย ส่วนวิจัยและพัฒนา สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

อวรรณจินดา ดีผดุง. (2536). *สิทธิของผู้ป่วย*. ใน สุรชาติ ณ หนองคาย (บรรณาธิการ). หน้า 47-56. *สิทธิของผู้ป่วย*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล.

วรรณจินดา ดีพดวง. (2540). สิทธิผู้ป่วย ใน สุนทร ศาสตร์วราหา. (บรรณาธิการ), กฎหมายการแพทย์และสาธารณสุข. หน้า 36-50. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เดือนตุลา.

อดิเรก เร่งมานะวงศ์. (2544). การปฏิบัติงานตามคำประกาศสิทธิผู้ป่วยของผู้ประกอบ
วิชาชีพด้านสุขภาพ. วิทยานิพนธ์คิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
ขอนแก่น.

อนันต์ ธนาประเสริฐกรน์ และธนา นิลชัยโภวิทย์. (2540). เจตคติของแพทย์ไทยในการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับความเจ็บป่วยตามความเป็นจริง. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย, 42(4), 220-225.

อภิญญา สุพรหมา. (2544). การพัฒนาบทบาทของพยาบาลในการพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยโรงพยาบาลหนึ่งแห่งใน จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

อรัญญา ทรัพย์พ่วง. (2542). ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ ความตระหนักและการปฏิบัติ ต่อสิทธิของผู้ป่วยของบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาล สังกัดกรมการแพทย์หน่วยงาน. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

อัจฉรา วีระชาลี. (2537). สิทธิผู้ป่วย. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

อับดุลเลาะ หนุ่มสุข. (2540). อิสลามกับความหลากหลายของมุสลิม: แตกต่างแต่ไม่แตกแยก. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง แลโลกมุสลิม: เส้นทางสู่องค์ความรู้ ณ หอประชุมวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, วันที่ 26 - 27 มิถุนายน พ.ศ. 2540, หน้า 1 - 13. ปัตตานี: วิทยาลัยอิสลามศึกษา.

อาการน์ พลเสน. (2541). ผู้ป่วยกับการรับรู้และการปฏิบัติตามสิทธิที่ตนได้รับ: ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ป่วยในโรงพยาบาลสมเด็จพระปินเกล้า กรมแพทย์ทหารเรือ. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตร-มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

อารี จำปากรลาย. (2541). ความคิดเห็นที่โกรกเอยด์ของชาวไทยมุสลิม. สารสารประจำการและสังคม, 6(1-2), 123-140.

อิชยา สุวรรณกุล และนงนุช เชван์คิลป์. (2542). พฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยตามการรับรู้ของผู้ใช้บริการ. *วารสารวิจัยทางการพยาบาล*, 3(1), 45-60.

อิมรอน มະลຸລິມ. (2524). ศาสนาອີສລາມເບື້ອງຕັນ. ກຽງທະພມທານຄຣ: ໂຄງການຕໍ່ຕ່າງປະເທດ
ປະຊາທິປະໄຕ ດັວໂຫຼວງ ດັວໂຫຼວງ ພະຍາຍາລັກກະຊວງ.

อุมาสมร บาระกุล. (2540). การสำรวจความคิดเห็นและการปฏิบัติของพยาบาลกุมารเวชศาสตร์เกี่ยวกับสิทธิผู้ป่วยเด็ก. วิทยานิพนธ์ปริญญาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.

เอกวิทย์ ณ ถลาง. (2540). สังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มนหlaysatzที่พัฒนาได้. รูสมิลล วารสารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 18(1-2), 3-9.

ยั่มมุดะย อับดุลอาภีร์ และอับดุลเลาะ อับรู. (2542). อิสลามและมุสลิม. ปัตตานี: สำนักวิชาการและบริการชุมชน ภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

American Hospital Association. (1999). **A Patient's Bill of Right**. Chicago: American Hospital Association Internet Resource. <http://www.aha.org/>.

Andrews, M.M. (1998). A model for cultural change. **Nursing Management**, 29(10), 62, 63, 66.

Anee, K & Bedi, R. (2000). Transcultural oral health care: Dental medication for Muslim patients. **Dental Update**, 27(9), 449-452.

Annas, G.J. (1992). **The right of patients**. (2nd ed.). New Jersey: Humana Press.

Athar, S. (1999). **Information for health care providers when dealing with a Muslim patient**. [Online]. Available: <http://www.islam-usa.com>.

Baker, R. (1999). American independence and the right to emergency care. **Journal of The American Medical Association**, 281(9), 859-860.

Berger, A. (1999). Private company wins rights to Icelandic gene database. **British Medical Journal**, 318(7109), 11.

Bursch, G., Beezy, J., & Shaw, R. (1993). Emergency depart satisfaction: What matter's most. **Annual of Emergency Medicine**, 22(3), 92-97.

Butpo, N. (2000). **Study of Nurses' Knowledge of Patients' Rights and Practice on Awareness of Patients' Rights**. A thematic paper submitted in partial fulfillment of the requirements for the Degree of Nursing Science. Faculty of Graduate studies, Mahidol University, Bangkok.

Capers, C.F. (1992). Teaching cultural content: A nursing education imperative. **Holistic Nursing Practice**, 6(3), 19-28.

- Chitty, K.K. (1997). **Professional nursing: Concept and challenge.** (2nd ed.). Philadelphia: W.B. Saunders Company.
- Curtin, L. (1980). Is there is a right to health care. **American Journal of Nursing**, **30**, 462-465.
- Doku, J. (1990). Approaches to cultural awareness. **Nursing Time**, **86**(39), 69-70.
- Driscoll, J. (1997). In different patient/ person human rights within national health care provision: Implication, for British Nursing. **Nursing Ethics**, **4**(1), 66-77.
- Dudek, S.G. (2001). **Nutrition essentials for nursing practice.** (4th ed.). Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- Ellis, P. (1992). Role of the Nurse Advocacy. **British Journal of Nursing**, **1**(1), 40-43.
- Ellis, J.R. & Hartley, C.L. (1998). **Nursing in today's world: Challenges, issue, and trends.** (6th ed.). New York: J.B. Lippincott Company.
- Fry, S. & Damrosch, S. (1994). **Ethics and human rights issue in nursing practice: A survey of Maryland nurses.** Geneva: International Council of Nurse.
- Fry, S. (1994). **Ethics in nursing: A guide to ethical decision making.** Geneva: International Council of Nurse.
- Haraldsdottir, R. (1999). Icelandic gene database will uphold patients' right. **British Medical Journal**, **318**(7186), 806.
- Kahn, C.N. (1999). Patients' rights proposals: The insurers' perspective. **Journal of The American Medical Association**, **281**(9), 858.
- Kanawa, A., Suominen, T. & Leino-Kilpi, H. (1999). Inform consent for short - stay surgery. [CD -ROM]. **Nursing Ethics**, **6**(6), 483-493. Abstract from: CINAHL (R).
- Kasule, O.H. (1998). The Nursing Profession in the Muslim World: Prospects & Challenges in the 21st Century CE. Paper presented at the 3rd international conference "Empowerment and Health: An Agenda for Nurse in the 21st Century " held in Brunei Darrasalem 1-4 November 1998. Abstract from <http://www.iiu.edu.my/medic/islmed/Lecmed/nursing/98.Nob.html>.

- Kimkham, S.R. (1998). Nurses' descriptions of caring for culturally diverse clients. **Clinical Nursing Research: An International Journal**, 7(2), 125-146.
- Kobs, A. (1997). Ethics and patients' rights. **Nursing Management**, 28(7), 20-23.
- Krozek, C. & Scoggins, A. (2000). Patient rights... amended to comply with 2000 JCAHO standards. [CD -ROM]. **CINAHL Information Systems** (Glendale, CA).
- Lawrence, P. & Rozmus, C. (2001). Culturally sensitive care of the Muslim patient. **Journal of Transcultural Nursing**, 12(3), 228-233.
- Leininger.M.M. (2001). Trancultural in nursing care. **Journal of Transcultural Nursing**, 12(1), 125-131.
- Leino-Kilpi, H. & Kurittu, K. (1995). Patients' rights in hospital: An empirical investigation in Finland. **Nursing Ethics**, 2(2), 105-112.
- Leino-Kilpi, H. Nyrhinen, T. & Katajisto, J. (1997). Patients rights in laboratory examination: Do they realize? **Nursing Ethics**, 4(6), 451-464.
- McKennis, A. (1999). Caring for the islamic patient. **Association of Operating Room Nurse**, 69(6), 1187-1196.
- Messner, R.L. (1993). What patients really want from their nurse. **American Journal of Nursing**, 93(8), 38-41.
- Miyasaka, M. (1999). An international survey of medicine ethics curricula in Asia. **Journal Medicine Ethics**, 25(6), 514 -521. Abstract from : Medline.
- O'Brien, M.E. (1999). **Spirituality in nursing: Standing on holy ground**. London: Jones and Barllett Publishers.
- Polit, D.F. (1996). **Data analysis & statistic for nursing research**. New York: Saratoga Springs.
- Polit, D.F. & Hungler, B.F. (1999). (6th ed.). **Nursing research: Principle and method**. Philadelphia: J.B. Lippincott Company.
- Purtio, R. (1999). **Ethical dimensions in the health professions**. (3rd ed.). Philadelphia: W.B.Suanders Company.

Rassool, G.H. (2000). The crescent and Islam: healing, nursing and the spiritual demension. Some considerations towards and understanding of the Islam perspectives on caring. **Journal of Advanced Nursing**, 32(6), 1476-1484.

Ream, K.A. (2000). Patients' Rights Bill-the main players. **Journal of emergency nursing**, 26(3), 49A-52A.

Richards, T. (1999). European network for patients' right set up. **British Medical Journal**, 318(7193), 1234.

Rosdahl, C.B. (1999). **Basic Nursing**. (7th ed.). New York: J.B. Lippincott Company.

Schott, J. & Henley, A. (2000). Cultural, religion and patient care. **Nursing Management**, 7(1), 13-16.

Sim, J. (1995). Moral right and the ethics of Nursing. **Nursing Ethics**, 2(1), 31-40.

Spector, R.E. (1999). Culture care in nursing. In A.P. Patricia. & G.P. Anne. (eds.). **Basic nursing: A critical thinking approach**. (pp.485-498). St. Louis: Mosby.

Storcth, J. (1982). **Patients' rights ethical and legal issue in health care and nursing**. Toronto: Mc Graw-Hill Ryerson.

Sutherland, D. & Morris, B. (1995). Caring for the Islamic patient. **Journal of Emergency Nursing**, 21, 508-509.

Taylor, R. (1998). Check your cultural competence. **Nursing Management**, 29(8), 30-32.

Waltz, C.F., Strickland, O.L. & Lenz, E.R. (1991). **Measurement in nursing research**. (2nd ed.). Philadelphia: F.A. Davis Company.